

Bijlage 6a.
bij het Convenant inzake de samenwerking tussen
het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Financiën
bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
door de Douane

De samenwerking inzake sanctiemaatregelen op het goederenverkeer en diensten

1. Kader van deze bijlage

Dit is een bijlage bij het "Convenant inzake de samenwerking tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Financiën bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein van het Ministerie van Buitenlandse Zaken door de Douane" zoals bedoeld in artikel 3; artikel 4, lid 1 en artikel 9, lid 2.

De bepalingen van dit convenant zijn onverkort van toepassing op deze bijlage. Deze bijlage regelt de samenwerking tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Douane ter uitvoering van de verschillende taken die de Buitenlandse Zaken en Douane kennen op het gebied van sanctiemaatregelen. Deze bijlage vervangt de bijlage 7E, van 20-9-2012, waarin de samenwerking tussen de Douane en het ministerie van Buitenlandse Zaken op het gebied van sanctiemaatregelen werd vastgelegd.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Regelgeving van de Unie:

- Verordeningen van de Raad van de Europese Unie betreffende beperkende maatregelen tegen bepaalde landen en/of personen, entiteiten en lichamen (in verband met de situatie in bepaalde landen) en/of maatregelen op een bepaald thema zoals chemische wapens en mensenrechten;
- Verordening 2368/2002 tot uitvoering van de Kimberleyprocercertificering voor de internationale handel in ruwe diamant.

Nationale regelgeving:

- Sanctiewet 1977 en de daarop gebaseerde besluiten en regelingen;
- Wet strategische diensten;
- Regeling goederen voor tweemaal gebruik;
- Regeling goederen voor tweemaal gebruik Irak;
- Algemene douanewet (Adw) en daarop gebaseerde wetgeving;
- Wet economische delicten
- Besluit mandaat en machtiging op het terrein van de buitenlandse handel 2019.

b. Doel regelgeving

Sanctiemaatregelen zijn politieke instrumenten in het buitenland- en veiligheidsbeleid van de Verenigde Naties, de Europese Unie, de OVSE en Nederland. Het zijn dwingende, niet-militaire, instrumenten die worden ingezet als reactie op schendingen van het internationale recht of mensenrechten, of als reactie op regimes die de rechtstatelijke en democratische beginselen niet eerbiedigen. Sanctiemaatregelen worden onder andere ingezet om:

- internationale vrede en veiligheid te handhaven of te herstellen;
- de internationale rechtsorde te bevorderen;
- terrorisme te bestrijden.

3. Samenwerkende organisaties

- Directie Internationale Marktordening en Handelspolitiek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken;
- Directie Veiligheidsbeleid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (hierna BuZa);
- Belastingdienst/Douane (hierna Douane), waaronder:
 - Belastingdienst/Douane Groningen/Centrale dienst voor in- en uitvoer (hierna CDIU);
 - Belastingdienst/Douane Groningen/Team Precursoren, strategische goederen en sanctiewetgeving (hierna Team POSS).

4. Doel van de samenwerking

- Handhaving van de hierboven benoemde regelgeving met betrekking tot het buitengrensoverschrijdende goederenvervoer en de daaraan gerelateerde diensten ten einde zorg te dragen voor een goede uitvoering van de opgelegde sanctiemaatregelen.
- De juiste invulling van de betreffende vergunningverlenende taken (CDIU).
- Het uitvoeren van (administratieve) onderzoeken (Team POSS).

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- a. *Taak Douane* De Douane controleert (zendingen van) goederen die zich onder douanetoezicht bevinden op de naleving van de sanctiewetgeving.

De Douane verricht haar taak in de volgende drie situaties:

1. Bij het vervullen van de douaneformaliteiten op het grondgebied van Nederland bij binnenkomst in de Europese Unie, bij de plaatsing onder een (bijzondere) douaneregeling of bij het verlaten van de Europese Unie.
2. Bij het toezicht en de controle anders dan bij het vervullen van douaneformaliteiten zoals hiervoor bedoeld. Dit betreft onder andere steekproefcontroles, uitgangscontroles, ambulante controles op zee- en/of luchthaventerreinen of controles op basis van informatie die de Douane heeft verzameld of van derden heeft ontvangen.
3. Op verzoek van BuZa of een bevoegde inlichtingendienst. Het verzoek kan betrekking hebben op goederen waarvoor geen douaneformaliteiten vervuld behoeven te worden (bij doorvoer zonder overlading) maar ook op goederen waarvoor wel douaneformaliteiten vervuld moeten worden of vervuld zijn. Komt het verzoek van een inlichtingendienst, is een akkoord van BuZa vereist welke de Douane aan BuZa vraagt.

Beslissing bij doorvoer zonder overlading:

Bij een controle op doorvoer van goederen zonder overlading via een zee- of luchthaven beslist BuZa of:

- goederen gelost moeten worden i.v.m. de uit te voeren controle;
- goederen gelost moeten worden omdat de doorvoer verboden is/wordt.

b. Taak CDIU

Binnen de Douane heeft de CDIU de volgende taken:

- Het verlenen van vergunningen, ontheffingen en andere bescheiden op grond van de sanctiewetgeving namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.
- Het beantwoorden van vragen van bedrijven en personen over de sanctiewetgeving en het adviseren over toepassing van die wetgeving.
- De CDIU controleert of wordt voldaan aan de verplichting van vergunninghouders om tijdig de realisatiegegevens aan te leveren en of die gegevens voldoen aan de vereisten.
- Namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en in daartoe aanleiding gevende situaties in overleg treden met BuZa en/of Team POSS, over de afhandeling van door de Douane geconstateerde vermoedelijke onregelmatigheden bij controles op de naleving van de sanctiewetgeving.

c. Taak Team POSS

Het Team POSS is belast met:

- Het houden van (administratief) toezicht op de naleving van de beperkende bepalingen die in of op grond van de Sanctiewet zijn vastgesteld. De samenwerking met Buza betreft de maatregelen die het goederenverkeer (kunnen) betreffen, de daaraan gerelateerde diensten en andere sanctie gerelateerde diensten.
- De afhandeling van door de Douane, via de CDIU, geconstateerde vermoedelijke onregelmatigheden bij controles op de naleving van de sanctiewetgeving.
- Ook geeft Team POSS desgewenst voorlichting over het taakveld aan de industrie en relevante partners.

d. Bevoegdheden Douane

De Douane ontleent haar controlebevoegdheden in het toezicht aan de Adw. Bij het constateren van een strafbaar feit maakt de Douane gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar Belastingdienst/Douane 2017. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid uitsluitend voor de uitvoering van zijn handhavingstaken. De Douane kan informatie overdragen op grond van de Adw.

In het Besluit mandaat en machtiging op het terrein van de buitenlandse handel 2019, is aan de Algemeen Directeur Douane mandaat verleend voor het nemen van besluiten en verrichten van handelingen die verband houden met de sanctiewetgeving.

e. Verantwoordelijkheid BuZa

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is verantwoordelijk voor de hierboven benoemde regelgeving en bepaalt in hoofdzaak het beleid, ook ten aanzien van de uitvoering en de handhaving met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. BuZa informeert de Douane over de wetgeving, het beleid, beleidsprioriteiten in het toezicht en risico-indicaties met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. Communicatie en voorlichting met betrekking tot de beleidsaspecten van onderhavige taak is primair de verantwoordelijkheid van BuZa.

6. Uitvoering

- a. *Werkwijze*
- Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dat houdt in dat de Douane zich met name richt op de risicovolle goederenzendingen. De Douane heeft bijzondere aandacht voor de risico's die gemoeid zijn bij sanctiemaatregelen gezien de internationaal-politieke zwaarte van dit instrument.
- De Douane maakt gebruik van uiteenlopende vormen van toezicht. Voor de taak van deze bijlage kunnen relevant zijn:
- controles van de administraties van bedrijven;
 - controles van de aangiften;
 - fysieke controles van goederen.
- De Douane zet bij de uitvoering van deze werkzaamheden een gespecialiseerde medewerker in, de "Vraagbaak Strategische goederen en Sancties", die voor zijn collega's een helpdeskfunctie vervult binnen de dagelijkse uitvoering van toezicht werkzaamheden op genoemde terreinen. De Vraagbaak Strategische goederen en Sancties is ook de schakel tussen de dagelijkse taakuitvoering en de CDIU.
- Met betrekking tot de werkwijze betekent dit dat de CDIU:
- werkt conform de werkafspraken die in de ECBI-instructie (voorheen BEB-instructie) dan wel in de samenwerkingsruimte van BuZa zijn vastgelegd;
 - vragen beantwoordt van bedrijven en personen over de wetgeving inzake sanctiemaatregelen en geeft hen toelichting over het strategisch karakter van goederen;
 - voorlichting geeft aan bedrijven of instellingen;
 - fungeert als intermediair naar BuZa t.a.v. vergunningafgifte, controle vanuit fysiek toezicht en vragen vanuit de Douane en vanuit bedrijven.
- Jaarlijks stelt de Douane voor de taak van deze bijlage een uitvoeringsplan op. BuZa levert -voor zover mogelijk- risico-indicaties aan ten behoeve van dit plan. Het plan is met name gebaseerd op risicoanalyse. In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen. Er wordt bij het uitvoeringsplan rekening gehouden met de door BuZa gestelde beleidskaders. Dit plan wordt besproken met BuZa.
- b. *Afhandeling overtredingen*
- Als de Douane bij een controle vaststelt dat er sprake is van (vermoedelijke) onregelmatigheden in de zin van een overtreding van de sanctiewetgeving, legt zij de bevinding voor aan de CDIU.
- De CDIU:
- a. beoordeelt, zo nodig na raadpleging van BuZa en/of Team POSS, of er sprake is van een vermoedelijke onregelmatigheid;
 - b. bevestigt of er sprake is van een vermoedelijke onregelmatigheid of niet;
 - c. geeft, na consultatie van BuZa en/of team POSS, aan of belanghebbende alsnog een vergunning of ontheffing mag aanvragen als er sprake is van een vermoedelijke onregelmatigheid.
- Wanneer sprake is van een vermoedelijk strafbaar feit dat voor verdere vervolging in aanmerking komt wordt het onderzoek overgedragen aan het Team POSS. Wanneer Team POSS een strafrechtelijk onderzoek nodig acht, stemt Team POSS dit af met het OM.
- c. *Douane-laboratorium*
- Het douanelaboratorium wordt ingeschakeld als een analyse van goederen, documenten of technische informatie vereist is. Het douanelaboratorium kan hier gevolg aan geven indien zij over de benodigde kennis, expertise en middelen beschikt, en bij voorkeur ook over de benodigde accreditatie, om deze analyse uit te kunnen voeren.

d. <i>Douane-voorschrift</i>	De Douane beschrijft in overleg met BuZa, zoals bedoeld in artikel 6 van het convenant, in het Handboek VGEM, voorschrift Sanctiemaatregelen (10.04.00), op welke wijze de Douane uitvoering dient te geven aan de taak.

In geval van substantiële wijzigingen vinden aanpassingen aan het voorschrift plaats in overeenstemming met BuZa.

7. Planning, rapportage en evaluatie

a. <i>Doelstellingen en prioritering</i>	Jaarlijks stelt de Douane de omvang van het toezicht vast voor de taak van deze bijlage en verwerkt dit in het Handavingsplan Douane. Als gelet op de totaliteit van douanetaken in dit plan en de daarbinnen te stellen uitvoeringsprioriteiten wordt verwacht dat de voorgenomen handavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig kan worden uitgevoerd, wordt dit besproken met BuZa.
b. <i>Rapportage en evaluatie</i>	De Douane en BuZa bespreken jaarlijks of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats.

De Douane draagt zorg voor de rapportage aan BuZa over haar activiteiten met betrekking tot de taak van deze bijlage. Aan de hand van de afgegeven vergunningen en ontheffingen, het uitgevoerde toezicht en de geconstateerde onregelmatigheden wordt het resultaat van de activiteiten in dit jaarlijkse overleg besproken. Als het overleg daartoe aanleiding geeft, kunnen de jaarlijkse afspraken bijgesteld worden.

8. Informatie-uitwisseling

a. <i>Informatie-uitwisseling</i>	Zie 'Bijlage Gegevensuitwisseling: Algemene afspraken en Technische afspraken en procedures aangaande Incidenteel Leveringsverzoek(en) Gegevens en Spontane Gegevensverstrekking'.
b. <i>Juridisch</i>	Bij doelgebonden informatie-uitwisseling, zoals bedoeld in lid a, verstrekken de algemeen directeur Douane, in zijn hoedanigheid van inspecteur als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 onderdeel c Adw, en de door hem gemandateerde ambtenaren met gebruikmaking van de in artikel 1:33, lid 3 Adw gegeven bevoegdheid, op verzoek gegevens voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 1:1 Adw bedoelde regelingen dan wel voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens die wet, aan de in deze bijlage genoemde organisatie(s).

9. Scholing en helpdesk

a. <i>Opleiding en scholing</i>	De Douane is verantwoordelijk voor de inzet van gekwalificeerd personeel voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit deze bijlage. BuZa levert desgevraagd steun bij de opleiding van douanemedewerkers op het gebied van de controle op de naleving van de regelgeving inzake sanctiemaatregelen.
b. <i>Helpdesk-functie</i>	De CDIU vervult de primaire helpdeskfunctie voor de medewerkers van de Douane. Buiten de kantoor tijden zorgt de CDIU, als het aanspreekpunt voor de Douane, voor een piketdienst. Zo nodig vindt overleg plaats met Team POSS en/of BuZa.

